

Motion till riksdagen 2020/21:484

av Mikael Oscarsson (KD)

Ryssland måste ge all information om Raoul Wallenberg

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra vilka konsultationer Sverige hade med Ryssland i fallet Raoul Wallenberg och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att UD bör insistera på att Ryssland ger all ytterligare information om fånge nr 7 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen bör kräva att regeringen ska framföra en formell begäran om att avklassificera dokumentationen om fånge nr 7 i fångregistret för Lubjankafängelset och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är nu 76 år sedan Raoul Wallenberg räddade uppemot 100 000 ungerska judar från en säker död hos nazisterna. Raoul Wallenbergs familj saknar fortfarande svar på vad som hände deras släkting. Sverige saknar fortfarande svar på vad som hände en man som i allt väsentligt kan kallas för nationalhjälte. Raoul, som gav sitt yttersta i kampen mot nazismen och för att rädda judar, kom sedan att falla offer för den andra förfärliga ideologin – kommunismen. Han tillfångatogs av Röda armén i östra Ungern, och ännu vet ingen exakt vad som hände den svenske diplomaten.

Raoul Wallenberg är en förebild. Vi har instiftat Raoul Wallenbergs dag, något jag motionerade om i flera år, på hans namnsdag i augusti. Han är en människa som inte bara fick information utan gjorde någonting med den. Men vi har fortfarande en skyldighet att lära oss exakt vad som hände med Sveriges kanske mest berömde medborgare.

Det är uppenbart att sovjetiska och ryska regeringar avsiktligt undanhållit viktig information om Raoul Wallenbergs försvinnande och den officiella versionen om hans död i ett sovjetiskt fängelse den 17 juli 1947.

I en riksdagsdebatt i april 2018 valde tidigare utrikesminister Margot Wallström (S) att vid två tillfällen undvika att svara på frågor om fånge nr 7. Detta trots att hon mycket väl borde ha känt till att UD fått bekräftat att fånge nr 7 var Raoul Wallenberg.

När svenska diplomater år 2009 fick information om att Raoul Wallenberg ”med stor sannolikhet” är identisk med fånge nr 7, vilken förhördes den 22 och den 23 juli 1947 – hela sex dagar efter Wallenbergs officiella dödsdag – så var detta de mest sensationella nyheterna i Raoul Wallenberg-fallet sedan 1957, men den svenska regeringen vidtog inga avgörande åtgärder.

När två arkivariater på högsta nivå vid den ryska statliga säkerhetstjänsten (FSB), år 2011 respektive 2012, bekräftade att Raoul Wallenberg är identisk med fånge nr 7, ignorerades inte bara detta, utan informationen hemligstämplades även av svenska tjänstemän – utan att Raoul Wallenbergs familj informerades.

Den före detta biträdande chefen för FSB:s registrerings- och arkivdirektorat, överste Vladimir Vinogradov, informerade år 2011 en svensk diplomat i Moskva att Raoul Wallenberg faktiskt förhörts efter det officiella dödsdatumet 17 juli 1947. Det är den tydligaste bekräftelsen på att den officiella sovjetiska versionen av Raoul Wallenbergs öde är en lögn, men istället för att bringa klarhet i fallet valde UD att hemlighålla uppgifterna.

När FSB-tjänstemän har vägrat Raoul Wallenbergs familjemedlemmar och svenska diplomater tillgång till nyckeldokument om fånge nr 7 har det skett utan kraftfulla protester från det svenska utrikesdepartementet. I den slutliga rapporten om den officiella översynen av Wallenbergfallet som genomfördes av svenska UD i slutet av 2012 valde man dessutom att vilseleda genom att påstå att FSB sedan 2009 ”nedtonat” sina påståenden om att Raoul Wallenberg och fånge nr 7 var identiska. UD:s tjänstemän nämnde inte att man bakom kulisserna fått höra det motsatta.

Regeringen får gärna ta varje tillfälle i akt att hylla Raoul Wallenberg som den svenska hjälte och symbol för civilkurage han faktiskt var, men nu är det hög tid att öka trycket mot Ryssland om det ska gå att klara upp fallet och ge Raoul Wallenberg upprättelse. Det finns fortfarande flera frågor som den svenska regeringen själv måste besvara:

1. Varför har UD inte insisterat på att Ryssland ger all ytterligare information om fånge nr 7?
2. Varför har UD till synes accepterat det ryska påståendet att inga ytterligare relevanta upplysningar finns att hämta angående Wallenbergs öde?

Raoul Wallenbergs öde är fortfarande viktigt, både för familjen och för det svenska folket. Samtliga frågor om Raoul Wallenbergs försvinnande måste få svar.

Mikael Oscarsson (KD)